

TYGODNIK

PETERSBURSKI

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we **WTORNI** i **PIĄTKI**. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Poczta-
tamtę, nadto we wszystkich Poczłowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: **ROCZNA** w Rosyji z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. **PÓZRoczna** 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{2}{14}$ WRZEŚNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{1}{13}$ WRZEŚNIA.

NOWINY DWORU.

N. CESARZ J. Mość Najwyżej rozkazać raczył: z powodu zejścia JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĘCIA MICHAŁA PAWŁOWICZA, przywdziać u Dworu CESARSKIEGO żałobę przez osoby pierwszych klas pięciu, licząc od 28 przeszłego Sierpnia na trzy miesiące. Kawalerowie, będąc w mundurach, mają nosić żałobę zwyczajną, Damy zaś według następującego podziału: w pierwszym miesiącu — suknie z czarnej krepy i czarne stroje głowy, w drugim miesiącu — czarne jedwabne suknie, a w trzecim — czarne jedwabne suknie z kolorowemi wstęgami.

ROZKAZ DZIENNY DO ARMII.

Bóg pobłogosławił, dzieci moje, waszej gorliwości, waszej niezmordowanej dzielności w trudach. Wyście spełnili powinność waszą, dzieci, i bunt uskromiony. Gdziekolwiek wrogi śmieli was oczekiwać, wyście ich zwyciężali, i ścigając uciekających, krok w krok, ujrzeście nakoniec rzadki wypadek: cała nieprzyjazna siła rzuciła przed wami oręż, oddając się bezwarunkowo NASZEMU miłosierdziu. W ciągu dwóch miesięcy wzięto lub oddano nam do 150 chorągwi i do 400 dział, a broń złożyło przeszło 80,000 powstańców. Cześć i chwała wam, cześć i chwała waszemu zwycięzkiemu wodzowi! Wyście się, jak zawsze, okazali godny-

mi imienia Wszecrossyjskiego zwyciężkiego wojska. Dziękuję wam wszystkim i każdemu z osobna. Rad z was jestem, wami się chlubię.

Na oryginalne własną J. C. Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

Dan w Warszawie, Sierpnia 22 dnia 1849 roku.

Reskrypta CESARSKIE.

1.) Do Głównodowodzącego Cesarsko-Austryackimi wojskami, Jenerał-Feldzejgmeistra barona *Haynau*.

«Wysokie zasługi, okazane przez was w wojnie przeciw węgierskim powstańcom, wszczętej w celu utrzymania praw waszego Monarchy, Najjaśniejszego Sprzymierzeńca i Przyjaciela NASZEGO, zjednały wam szczególne prawo na NASZ szacunek. Objąwszy dowództwo nad głównymi austryackimi siłami, powzięliście stanowcze zaczepne kroki i zadaliście mocną porażkę powstańcom pod Comorn, Segedin i Temeswar, zawsze dając z siebie wzór męstwa i dzielności ducha. Miło NAM jest widzieć, iż zborna dywizya wojsk NASZYCH, będąc pod waszém dowództwem, odznaczyła się świetnymi czynami i okazała się przez to godną tak znakomitemu wodza. W słuszném uznaniu zasług i wzorowych wojennych zalet waszych, Najlaskawiej mianujemy was kawalerem orderu NASZEGO *Św. Andrzeja Apostoła z brylantami*, którego znaki przy niniejszém przesyłając, pozostajemy CESARSKĄ łaską NASZĄ na zawsze ku wam przychylni.»

2.) Do Feldmarszałka-lejtnanta Cesarsko-Austryackiej służby, Dowódcy 1 korpusu, hrabi *Szlik*.

«Oddając zupełną słusność czynom wzorowego męstwa i trafności rozporządzeń, dowiedzionym przez was w czasie wojennych działań przeciw węgierskim powstańcom, i pragnąc oświadczyć wam szczególne NASZE zadowolenie, Naj-

łaskawiej mianujemy was kawalerem orderu NASZEGO Św. *Alexandra Newskiego*, którego znaki przy niniejszym przesyłając, pozostajemy CESARSKĄ łaską NASZĄ ku wam przychylni.

Na oryginałach własną J. C. Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

W Warszawie, 13 Sierpnia 1849 roku.

Przez Ukaz CESARSKI do Rządzącego Senatu, Prezesowi Rady Państwa, Ministrowi Wojny, Jenerałowi jazdy, Jenerał-adjutantowi, *Xięciu Czernyszew*, Najłaskawiej nadany został tytuł Wysokości (СВѢТЛОСТЬ).

— Przez Reskrypta CESARSKIE z dnia 22 Sierpnia (3 Września) ozdobieni Najłaskawiej zostali wizerunkiem J. C. Mości z brylantami: Kanclerz Państwa *hrabia Nesselrode* i Jenerał-adjutant *hrabia Orłow*.

— Przez Reskrypta CESARSKIE z d. 4 Sierpnia, mianowani kawalerami orderów: Św. *Włodzimierza 2 klasy*, Władca *Mingrelii*, Jenerał-major *xięzę Dadian 1.* — Św. *Stanisława 1 klasy*, Naczelnik Dżaro-Bielokońskiego wojennego okręgu i całej Lezgińskiej kordonowej linii, Jenerał-major *Czelajew 1.*

— Przez Reskrypta CESARSKIE, dane dnia 4 Sierpnia w Warszawie, mianowani kawalerami orderu Św. *Stanisława 1 klasy*, Stawropolski Cywilny Gubernator, Jenerał-major *Wołockoj*, i Jenerał-major orszaku J. C. Mości *Alexandrow*.

— Przez Ukaz CESARSKI do Kapituły orderów z dnia 14 Czerwca, mianowani kawalerami orderu Św. *Anny 2 klasy z koronę*: Członek Komisji Rządowej Sprawiedliwości Królestwa Polskiego, Referendarz Stanu *Brzeziński*, i Członek Komisji śledczej, ustanowionej przy Jenerał-feldmarszałku, Xięciu Warszawskim, Hrabi Paskiewicz-Erywańskim, Starszy adjutant Głównego Stabu czynnej armii, pułkownik polowej artylleryi *Żukowski*.

— Przez Reskrypta N. CESARZOWEJ, dane dnia 6 Sierpnia w Alexandryi, mianowane damami małego krzyża orderu Św. *Katarzyny*: małżonka Władcy *Mingrelii*, xiężna *Katarzyna* córka *Alexandra Dadian*, urodzona xiężna *Czewczewadze*, i małżonka Jenerał-majora xiężna *Barbara* córka *Bagrata Orbeljan*.

NOWINY Z CZYNNEJ ARMII.

XXIII.

Od Jenerał - porucznika *Grottenhelma* otrzymano wiadomość, że posłana przez niego 3 Sierpnia, dla ścigania cofającego się od m. *Klausenburg* nieprzyjaciela, awangarda, pod dowództwem austriackiego pułkownika *Urbana*, z dwóch bataljonów piechoty, dwóch szwadronów ułanów, jednej seciny kozaków, czterech konnych dział, sześciu rot kordonistów, szwadronu Sabaudzkich dragonów i pięciu austriackich dział, dognała pod wsią *Szaszwaros*, tegoż dnia, część nieprzyjacielskiej arjergardy. W zaszłej pod tą wsią bitwie uczestniczyli sami nasi ułani i kozacy, którzy, po

rozbięciu powstańców pod *Szaszwaros*, pędzili ich do *Banfi-Huniad*, wpadli do tej wsi razem z nimi, przebiegli przez nią do przeciwnego wyjazdu; pomimo silny ogień ręcznej broni z domów i ogrodów, zrabali do 60 huzarów, zbili dwie rotę powstańców, zabrali jeden sztandar i zatrzymali się jedynie przed przemagającymi siłami nieprzyjaciela, który zajął mocną pozycją u wyjścia z *Banfi-Huniad*. Widząc niepodobieństwo zbitcia go z tej pozycji, obeszlą rzezoną wieś i połączyli się, 17 Sierpnia, z głównymi siłami awangardy. Tymczasem awangarda, zaatakowawszy tegoż dnia *Węgrów* na zajętej przez nich pozycji pod *Banfi-Huniad*, odparła ich, wzięła dwa działa i pędziła do miasteczka *Czuczy*.

Oprócz dział i dwóch sztandarów, nieprzyjaciel stracił około 150 w zabitych i do 500 niewolnika. Nasza zaś strata wynosi 11 żołnierzy w zabitych, dwóch ober - oficerów i 28 żołnierzy w ranionych; koni zabito 18, raniono 25.

Pogoń za rozbitym nieprzyjacielem ustała pod miasteczkiem *Czuczy*, w skutek otrzymanej wiadomości o przybyciu z *Marosz-Waszarhely* do m. *Dejesz* oddziału *Kosincza*, którego, jak doniesiono w poprzedzających wiadomościach, zavezowano do bezwarunkowego poddania się.

Już wszystkie układy w tym przedmiocie były skończone, i oddział *Kosincza*, który się składał z 12,000 ludzi, przy 36 działach i jednym sztandarze, złożył broń, 13 Sierpnia, w *Szibo*, dokąd i Jenerał - porucznik *Grottenhelm* przybył z oddziałem, kiedy jeden bataljon, składający się z *Wołochów*, i polscy oficerowie złamali dane słowo i uciekli w kierunku *Nagibanii*. W pogoń za nimi posłano oddział pod dowództwem austriackiego pułkownika *Urbana*, z jednego bataljonu piechoty, dwóch szwadronów ułanów i części austriackich wojsk, które były w oddziale Jenerała *Grottenhelma*.

O poruszeniach oddziału Jenerał-porucznika *Karłowicza* ku *Munkacz* i skutkach uczynionej przezeń propozycji załodze tej twierdzy o bezwarunkowym poddaniu się, wspomniano było w poprzedzającej wiadomości. Dopiero odebrano doniesienie, że twierdza ta zdała się nakoniec, 14 Sierpnia, oddziałowi Jenerał - porucznika *Karłowicza*. Załoga jej składała się z 32 oficerów, 329 żołnierzy, z 21 działem i jednym sztandarem.

Jenerał *Karłowicz*, zostawiwszy jeden bataljon dla zajęcia twierdzy, z pozostałymi wojskami poruczonego mu oddziału skierował się, 18 Sierpnia, ku *Kaszau*.

W okolicach *Miszko*le ukazała się w ostatnich czasach banda powstańców, dowodzona przez *Szpanika*. Do Komendanta tego miasta posłany był list od *Görgey'a* do *Szpanika*, dla oddania go temu ostatniemu. Dopiero otrzymano doniesienie, że *Szpanik* sam broń złożył przed naszymi wojskami.

Jenerał-adjutant *hrabia Rüdiger* donosił, że jeńcy i cała wojenna ruchomość byłego korpusu *Görgey'a* i *Aradskiej* załogi są już oddane austriackim komissarzom.

W obecnym czasie, oprócz twierdz Peter - Wardeju i Comorn, wszystkie warownie w Węgrzech są już w rękę wojsk sprzymierzonych, i wyjąwszy nic nieznaczące bandy, kryjące się po lasach, wszystkie znaczniejsze oddziały poszły za przykładem *Görgey'a*.

W skutek tak pomyślnych wypadków, Jenerał - feldmarszałek, po powrocie swoim 20 Sierpnia do Warszawy, rozkazał większej części armii wrócić do granic Cesarstwa.

«Dziś 30 Sierpnia były po mieście S.-Petersburgu obwożone trofea, zdobyte na buntownych węgrach. Processya odbyła się w porządku następującym:

«O wpół do pierwszej po południu, pułk wzorowy jazdy, w zupełnej paradzie, uszykował się w rozwiniętym froncie przed Zimowym Pałacem, naprzeciw ganku Komendanta.

«Dla przyjęcia trofeów, przybyli do Pałacu podoficerowie z dwoma ober-oficerami.

«Podczas kiedy trofea były wynoszone z Pałacu, muzyka grała marsz tryumfalny i w pułku dał się słyszeć odgłos «Ura!»

«Po odebranych rozkazach o zaczęciu processyi, pułk poszedł plutonami na prawo, i umieściwszy trofea między 3 i 4 szwadronami, wyruszył placem Pałacowym na Perspektywę Newską do Pałacu Anickowskiego, a ztamtąd przez Karawaną ulicę na most Siemijonowski, i po nad Fontanką do ulicy Siergiewskiej. Z tej ulicy wyszedł na Litejną i przez Newską Perspektywę do wielkiej Sadowej. Po tej ostatniej przeszedł na perspektywę Wozniesieńską, i przez tę ulicę na Piotrowski plac, a przez most Isakjewski na Wasiljewski Ostrów. Tam mimo Akademii Kunsztów przeszedł po 4 linii na Wielką Perspektywę, a przez 1 linią wrócił na most Isakjewski i obchodząc Admiralicją do Zimowego Pałacu.

«Wciągu tej processyi trębaczę grali marsze.

«Trofejom towarzyszył Drugi Komendant S.-Petersburgski.

«Za powrotem pułk uszykował się przed Pałacem i przy odgłosie tryumfalnego marszu oddał do Pałacu trofea.

«Trofeami temi były: chorągiew twierdzy Munkacz i sześćdziesiąt cztery sztandary.»

O CHOLERZE.

W PETERSBURGU: po 19 Sierpnia pozostawało chorych 201 — w ciągu doby przybyło 7 — wyzdrowiało 30 — umarło 6 — po 25 Sierpnia pozostało chorych 172.

W ciągu doby przybyło 15 — wyzdr. 28 — umarło 4 — po 26 Sierpnia pozostało chorych 155.

W ciągu doby przybyło 11 — wyzdr. 6 — umarło 7 — po 27 Sierpnia pozostało chorych 153.

W ciągu doby przybyło 5 — wyzdr. 20 — umarło 8 — po 28 Sierpnia pozostało chorych 150.

W ciągu doby przybyło 2 — wyzdr. 18 — umarło 4 — po 29 Sierpnia pozostało chorych 110.

W ciągu doby przybyło 7 — wyzdr. 24 — umarło 1 — po 30 Sierpnia pozostało chorych 92.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 30 Sierpnia. J. C. WYSOKOŚĆ WIELKA XIĘŻNA OLGA MIKOŁAJÓWNA i małżonek Jej, Jego Królewska Wysokość Xiążę Karol-Fryderyk Alexander, Następca Tronu Wirtemberskiego, wczoraj po godzinie 4 po południu przybył racyli do miasta tutejszego z Petersburga.

1 Września. Onegdaj o godzinie 11 przed południem J. C. W. W. XIĘŻNA OLGA MIKOŁAJÓWNA i małżonek Jej, Jego Królewska Wysokość Xiążę Karol Fryderyk-Alexander, Następca Tronu Wirtemberskiego, opuścili miasto tutejsze, udając się do Stuttgartu. W podróży tej towarzyszą Dostojnej Parze, dama honorowa v. Kalten, i Szambelan Dworu hr. Cyplin.

— J. X. Wysokość Xiążę Fryderyk Hessen-Kassel wczoraj przybył do Warszawy z Kopenhagi.

2 Września. JO. Feldmarszałek Xiążę Warszawski, Hrabia Paskiewicz - Erywański, Głównodowodzący Czynną armiją, powrócił wczoraj o godzinie 7½ wieczorem z placu boju z Węgier do Warszawy, gdzie na dworcu kolei żelaznej raczył go przyjmować NAJJAŚNIEJSZY PAN, otoczony świetnym orszakiem Jenerałów i dostojnych Osób; po przybyciu zaś do Łazienek Królewskich, J. C. W. WIELKI XIĄŻĘ CESARZEWICZ NASTĘPCA TRONU, na czele Jenerałów służbowych, zdawał J. X. Mości komendę nad wojskiem, oddającą Mu cześć należną J. C. Mości, a to stosownie do ostatniego Najwyższego Reskryptu.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń, 2 Września.* Przez Reskrypt Cesarzski z dnia 21 Sierpnia, pułk Kirysyerów № 5 ma od-tąd przybrać nazwanie pułku N. Cesarza Jmci Mikołaja. Jenerał jazdy hrabia Max d'Arenspere, nateraz szef tego pułku, pozostaje Vice-szefem.

— J. C. Wysokość Wielka Xiężna Olga Mikołajówna i Jego Królewska Wysokość Dostojny Jej Małżonek, Xiążę Następca Tronu Wirtemberski, przejechali 2 Września przez Nuremberg, udając się z Warszawy do Stuttgartu.

— Ogłoszony tu został traktat pokoju pomiędzy Austryją i Sycylią, w Medyolanie w d. 6 b. m. zawarty, a którego ratyfikacie w dniu 17 b. m. zamieniono. Obejmuje on 6 artykułów głównych i 7 artykułów dodatkowych osobnych. Najgłówniejsze postanowienia (reszta bowiem zgadza się z podanemi poprzednio przez dzienniki wiadomościami), zamykają się w następujących trzech pierwszych artykułach dodatkowych:

Art. I. Jego Królewska Mość Król Sardynii obowiązuje się zwrócić Jego Cesarzkiej Mości Cesarzowi Austrii sumę siedemdziesiąt pięć milionów franków, jako wynagrodzenie kosztów wojennych wszelkiego rodzaju, oraz strat poniesionych przez czas trwania wojny, tak przez rząd austriacki,

jako i przez poddanych jego, lub miasta i wszelkiego rodzaju korporacje bez wyjątku; — jakoteż na zaspokojenie pretensij z tego samego źródła pochodzących, a przez Ich Królewskie Wysokości, arcyksięcia Modeny i infanta hiszpańskiego księcia Parmy i Placencyi rozszczone.

Art. II. Wyplata w powyższym artykule oznaczonej summy siedmdziesięciu pięciu milionów franków, ma być w następnym sposobie uskutecznioma:

Piętnaście milionów franków wyplacone zostaną gotówką, przekazem na Paryż, pod koniec przyszłego miesiąca Października, wyplacalnym bez żadnego diskonto, któren to przekaz pełnomocnikowi Cesarskiemu w chwili wymiany ratyfikacji niniejszej ugody, powinien być doreczonym.

Wyplata resztujących szesćdziesięciu milionów uskutecznioma być ma w dziesięciu dwumiesięcznych, tuż po sobie następujących ratach, po 6 milionów na ratę w gotówce, wraz z procentem po 5% od każdej raty przypadającym; poczynając wyplaty od końca Grudnia jako terminu pierwszej raty. Procenta od każdej z rat osobno rachowane być mają od pierwszego po ratyfikacji niniejszej umowy.

Na pewność punktualnego uiszczania powyższych wyplat, rząd sardyński w chwili wymiany ratyfikacji niniejszej ugody, wręczyć winien rządowi Jego Cesarsko-Królewsko-Apostolskiej Mości, szesćdziesiąt inskrypcij w wielkiej księdze sardyńskiego długu krajowego zapisanych, każda na milion franków kapitału, czyli wyrównywająca pięćdziesięciu tysiącom franków rocznego dochodu. Inskrypcie te zwracane będą Jego Królewskiej Sardyńskiej Mości rządowi w miarę splacania w Wiedniu ustanowionych rat, za pomocą wexli na Paryż wystawionych.

W razie, gdyby rząd sardyński z jakichkolwiek powodów odebrania wspomnianych inskrypcij i wyplacenia stosownie do umowy którejś raty nie dopełnił, mocen będzie rząd Jego Cesarskiej Apostolskiej Mości we dwa miesiące po upływie terminu, w skutek niewyplacalności, sprzedać za każdą razą na giełdzie paryskiej renty od niewyplaconej summy sześciu milionów, wynoszące trzy kroć sto tysięcy franków. Różnicę, jakaby się przez to pokazać mogła w cenie, stosunkowo do wartości nominalnej wspomnianych papierów, rząd sardyński ponosić będzie musiał, a summa ta, przez wspomniany rząd w jak najkrótszym terminie, wraz z zaległym procentem w wexlach na Paryż wyplaconą być winna,

Art. III. Jego Cesarska Mość Cesarz Austriacki obowiązuje się z swojej strony w przeciągu dni ośmiu, po ratyfikacji obecnej umowy, kraj Jego Królewskiej Mości Króla Sardynii, to jest terytorium sardyńskie pomiędzy granicami w artykule III warunków pokoju na dniu dzisiejszym zawartego, ustalonemi, z wojsk austriackich zupełnie oczyścić.

PRUSSY. Gazeta Werer'ska, w przedmiocie zajęcia przez wojska Pruskie Xięztw Hohenzollern, ogłasza następnym artykuł:

«Wiadomo że Xiążę Hohenzollern-Hechingen jest bez-

dzienny, tak iż po jego zgonie Xięztwo to spadnie na panującego Xięcia Hohenzollern Sigmaringen. Jedną z ulubionych myśli Króla Pruskiego Fryderyka-Wilhelma IV było odzyskanie kraju, który był kolebką jego Rodziny i od lat wielu pokilkakroć w tym celu zawiązywano układy. Kiedy takowe zaczęły przybierać formę bardziej stanowczą, Panujący Xiążę Hohenzollern Hechingen, dał umocowanie swojemu Kuzynowi i Następcy, Xięciu Panującemu Hohenzollern Sigmaringen, do układania się też w jego imieniu.

«Ten ostatni Xiążę przybył do Berlina w roku zeszłym i już wtenczas między nim i Królem Pruskim był zaratfikowany traktat, którym Xiążę za siebie i swoich potomków, (których ma niemało, a w tej liczbie trzech synów, najstarszego lat 14), rzekł się praw swoich i ustąpił na wieczność Xięztwo Hohenzollern Koronie Pruskiej. Mówią, że rodzaj obrzydzenia spraw Państwa, spowodowanego szczególnie przez dążenia demokratyczne, które się w Xięztwach objawiły, był główną przyczyną, iż Xiążę Karol Antoni tak łatwo ustąpił przełożeniom ze strony Rządu Pruskiego.

«Celniejszym warunkiem tego ustępstwa jest zapewnienie obu Xiążętom rocznej pensyi, a mianowicie 10,000 talarów Xięciu Hechingen, a 30,000 talarów Xięciu Sigmaringen. Nadto ten ostatni, lubo katolik, będzie wyniesiony na godność Xięcia Domu Królewskiego, wyłącznie protestantskiego.

«Ugoda ta została zawarta bez przyzwolenia parlamentów obu krajów interesowanych. To się daje wytłumaczyć przez to, że Król Fryderyk Wilhelm nie uważa przyłączenia Xięztw jako nabycie przez kraj, ale jako prywatne kupno familijne, nieulegające kontroli Parlamentu. Wszakże, jeżeli to do Izby dojdzie, niemasz wątpliwości, że te całą swą uwagę zwrócą na ten przedmiot. Gdy dochody z Xięztw są mało znaczne i wynoszą prawie całkowicie pensye zapewnione xiążętom, a zład inąd trzeba będzie niemało wojsk Pruskich dla zajęcia Xięztw, położonych niejako w awanpostach Niemiec, i gdy niemasz podobieństwa, iżby wydatki, spowodowane przez utrzymanie tych wojsk, mogły być pokryte przez Listę cywilną, zagadnienie pieniężne będzie bez wątpienia przyczyną, iż sprawa ta wytoczy się przed Izby.

«Wszyscy tu rozumieją ważność polityczną, jaką będzie miało to nabycie, zwłaszcza pod względem roli politycznej, jaką Prussy mają niezwłocznie grać w Niemczech.»

ANGLIJA.

LONDYN, 3 Września. J. K. Wysokość xiążę Wallii mianowany został hrabią Dublinu.

— Królowa Jmć wyjedzie z Zamku Balmoran 18 Września.

FRANCYA.

PARYŻ, 3 Września. Prezes Rplitej był wczora na odkryciu drogi żelaznej od Paryża do Strasburga aż do Epernay.

— Gazeta *la Patrie* zaprzecza wszelkim wieściom o małżeństwie Prezesa Rplitej, które się były w ostatnich czasach rozszły.

— Odwołanie generała Oudinot nie ulega już wątpliwości. Na miejsce jego dowódcą armii, zajmującej Rzym, mianowany Generał Rostolan.

(*Journ. de S. P. P. Poln. R. I.*)